Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/880

Jautājums

*Ticiet vai **nē**/**ne** – ir pienākusi vasara!* Vai izteikumā lietojama partikula *nē* vai *ne*?

Atbilde

Izteikumā iederīga partikula *ne*: *Ticiet vai **ne** – ir pienākusi vasara!*

Partikula *nē* noliedz izteikumā pausto domu, un tā parasti lietojama, noliedzot iepriekš izteiktu pieņēmumu vai atbildot noliedzoši uz vispārējo jautājumu:
- Vai drīz iesim?
*- **Nē**, man vēl daudz darāmā*;
*Tas laikam Andris. **Nē**, nav vis viņš*.
Partikula *ne* noliedz kādu konkrētu vārdu teikumā vai aizstāj noliegtu predikātu (izteicēju):
*Viņa ne ar vienu nesarunājas. Pat ar māti **ne** [nesarunājas]*;
*Jānim patīk kriminālromāni, bet Annai **ne** [nepatīk]*;
*Ticiet vai **ne** [neticiet] – ir pienākusi vasara!*

Avoti

Valkovska, B., Lokmane, I. Vienkārša teikuma komunikatīvā struktūra. *Latviešu valodas gramatika*. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2013, 792. lpp.

Guļevska, D., Miķelsone, A., Porīte, T. *Pareizrakstības un pareizrunas rokasgrāmata. Latviešu valoda*. Rīga : Avots, 2002,188.–189. lpp.

Zilgalve, E. *Ne* un *nē* sintaktisko un semantisko funkciju sastatījums. *RES LATVIENSES. IV. Semantika. Sintakse. Valodas kultūra. INTA FREIMANE. SCRIPTUM FESTIVUM*. Kalnača, Andra, Lokmane, Ilze (sast.). Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2017, 193.–204. lpp.

Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: ne

Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: nē

© Latviešu valodas aģentūra, 2017